

ZE SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ

Smyslem této rubriky je poskytnout čtenářům základní informace o vybraných rozhodnutích Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Nebudou zde prezentována veškerá rozhodnutí zmiňovaných soudních institucí, nýbrž pouze zásadní rozhodnutí Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, která mají významnější souvislost s oblastí správního práva a zároveň obecnějšími otázkami normotvorby.

ÚSTAVNÍ SOUD

Sloučení parlamentní rozpravy k více návrhům zákonů; Povinnost uchazečů o zaměstnání vykonávat veřejnou službu; Návrh na zrušení zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.

Nález pléna Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2012, sp. zn. Pl.ÚS 1/12 (437/2012 Sb.).

206. ... Ústavní soud již v minulosti zdůraznil, že zákonodárná procedura musí umožnit osobám na ní zúčastněným „reálné posouzení a projednání předlohy parlamentem“ (nález sp. zn. Pl. ÚS 24/07). Je zřejmé, že jednotliví poslanci nebo senátoři musí mít skutečnou možnost seznámit se s obsahem předloženého návrhu zákona, posoudit ho a zaujmout k němu stanovisko v rámci jeho projednávání v příslušné komoře Parlamentu nebo v jejích orgánech, k čemuž jim musí být vytvořen dostatečný časový prostor (srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 53/10, bod 108). Výše uvedený požadavek „reálného posouzení“ se ale nevztahuje jen na členy parlamentních komor, nýbrž se týká i širší veřejnosti, jejíž kontrole a kritickému hodnocení musí být zákonodárny proces v demokratickém státě vždy otevřen. Nakonec ani samotná parlamentní rozprava nesměruje jen dovnitř zákonodárského sboru. Volení zástupci občanů jsou v přímé konfrontaci s názory svých oponentů nuceni veřejně zdůvodňovat a obhajovat své návrhy, čímž umožňují veřejnosti zjistit, zda a z jakých důvodů určitý návrh podpořili nebo nikoliv. Vzájemná konfrontace se tak neomezuje toliko na výměnu argumentů mezi jednotlivými poslanci a senátory, nýbrž je nezbytné ji pojímat v širším smyslu, a to ve spojitosti se současně probíhající veřejnou diskusí, jež může mít ty nejrůznější představitelné podoby. Platí přitom, že stejným způsobem, jakým volení zástupci působí na formování názorů veřejnosti k jednotlivým otázkám veřejného zájmu, ovlivňuje i veřejné mínění formování postojů a rozhodování jednotlivých poslanců a senátorů (srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 53/10, bod 106, nález sp. zn. Pl. ÚS 77/06, body 55 a 56). Tím je nakonec naplňována legitimační funkce zákonodárského procesu.

214. Pokud jde o namítané sloučení rozpravy za současného omezení řečnické doby poslanců a počtu jejich vystoupení, Ústavní soud podotýká, že zákonodárce je při vytváření struktury právního řádu z hlediska jeho formálního rozdělení na zákony vázán atributy právního státu, mezi které patří zásady předvídatelnosti zákona, jeho srozumitelnosti a vnitřní bezrozpornosti [srov. nález ze dne 12. února 2002 sp. zn. Pl. ÚS 21/01 (N 14/25 SbNU 97; 95/2002 Sb.)], též nález sp. zn. Pl. ÚS 24/07]. Právě z nich lze dovodit požadavek, aby zákon ve formálním smyslu současně neupravoval více materiálů, jež nejsou vzájemně obsahově a systematicky provázány. Tomuto požadavku lze přiznat opodstatnění i ve vztahu

ke způsobu, jakým jsou projednávány návrhy zákonů. Má-li totiž zákonodárná procedura umožnit jejich otevřené a kritické zhodnocení, je žádoucí, aby byl její předmět vymezen právě s ohledem na výše zmíněnou obsahovou souvislost, a k jeho projednávání tak došlo přehledným a srozumitelným způsobem. Z těchto důvodů sdílí Ústavní soud názor navrhovatelů, podle něhož je třeba § 54 odst. 8 jednacího řádu vykládat v tom smyslu, že sloučení rozpravy ke dvěma nebo více bodům pořadu předpokládá jejich vzájemnou věcnou souvislost. Její sloučení k více vzájemně nesouvisejícím bodům by naopak vedlo k absurdnímu důsledku „všezahrnující“ rozpravy, která by právě pro rozsah svého předmětu postrádala jakýkoliv rozumný smysl.

246. Zákonodárce je oprávněn stanovit podmínky a rozsah, v němž lze uplatnit právo na přiměřené hmotné zajištění v nezaměstnanosti ve smyslu čl. 26 odst. 3 Listiny, včetně podmínek pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a setrvání v ní, od čehož se vedle nároku na podporu v nezaměstnanosti odvíjí i další práva, např. hrazení zdravotního pojištění ze strany státu. Nepochybně tak může vyžadovat poskytování součinnosti a plnění dalších povinností za účelem zajištění, že předmětná pomoc bude poskytována právě osobám, které mají zájem pracovat, avšak nemají možnost se zaměstnat. Ve svém uvážení však musí brát zřetel na to, že osoby, vůči nimž tento nárok směřuje, se zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání domáhají svých zákonem stanovených práv v důvěře, že jejich smyslem je zmírnění dopadu ztráty zaměstnání na jejich finanční situaci a součinnost při hledání nového zaměstnání. Tato důvěra je posilována nejen předmětnou ústavní garancí tohoto práva, nýbrž též tím, že podmínkou vzniku nároku na podporu v nezaměstnanosti je předchozí doba zaměstnání, v rámci které byly tyto osoby povinny platit pojistné na sociální zabezpečení. Zařazení do předmětné evidence je zároveň jediný způsob, jakým se mohou domoci nějakého plnění z důvodu, že se staly nezaměstnanými.

353. Právě k tomuto znaku definice náležité odborné péče vztahují vedlejší účastníci své námitky, když tvrdí, že v jeho důsledku již zákon o zdravotních službách (oproti předchozí právní úpravě) netrvá na co nejlepší možné léčbě pacienta, tedy – jinými slovy – na tom, aby byl léčen v souladu s nejvyšším stupněm vědeckého poznání. Ústavní soud však zastává názor, že takovýto požadavek z ústavního pořádku dovodit nelze. Především je třeba uvést, že vymezení podmínek, za nichž se jednotlivec může domoci práva na zdravotní péči, náleží ve smyslu čl. 31 ve spojení s čl. 41 odst. 1 Listiny zákonodárci. Jeho uvážení je přitom omezeno jednak obecnými principy spojenými se zásadou právního státu, především zásadou rovnosti a zákazem svévole, jednak požadavkem respektování podstaty a smyslu ústavně zaručeného práva (čl. 4 odst. 4 Listiny), jenž má v případě sociálních práv zpravidla povahu garance určitého plnění nebo služby, které sledují nějaký ústavně aprobovaný účel. Je tedy na něm, aby vymezil takové podmínky uplatňování práva podle čl. 31 Listiny, jež jednotlivým pojištěncům umožní přístup ke zdravotní péči, jež dostojí výše uvedeným požadavkům její kvality. Jakékoliv přiznané nároky jsou však vázány na rámec zdravotního pojištění a s tím spojený limitující faktor, kterým je omezený objem finančních zdrojů na úhradu zdravotní péče [srov. náleze ze dne 10. července 1996 sp. zn. Pl. ÚS 35/95 (N 64/5 SbNU 487; 206/1996 Sb.)], též poukaz na „dostupné zdroje“ podle čl. 3 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně]. Zákonný požadavek garance z celosvětového hlediska nejlepší úrovně poskytování zdravotní péče by proto místo skutečného zvýšení jejího standardu vedl s největší pravděpodobností k tomu, že by se tato úroveň stala v převážném množství případů nedosažitelnou a s ohledem na své náklady by přístup jednotlivce k zdravotní péči naopak fakticky omezovala.

Jiný výklad nakonec nepřipouštěl ani § 11 odst. 1 zákona o péči o zdraví lidu, který vedlejší účastníci považují za ústavně konformní. Ani v jeho případě nemohly být přehlíženy faktické (finanční, znalostní i personální) limity, které byly a jsou určující pro rozsah a podobu poskytované zdravotní péče v České republice (srov. např. Císařová, D. – Sovová, O. Trestní právo a zdravotnictví, Praha: Nakladatelství Orac, 2000, s. 16–17). Odpověď na otázku, zda bude konkrétní typ léčby vždy tím nejlepším možným nebo zda bude upřednostněna jiná (levnější) varianta, proto vždy závisí na uvážení zákonodárce, respektive na tom, jakým způsobem stanoví pravidla, jež budou pro rozhodnutí v této otázce určující. Takováto právní úprava samozřejmě nesmí vybočit z mezí, jež pro vymezení obsahu práva podle čl. 31 Listiny vyplývají z ústavního pořádku.

374. Již bylo uvedeno, že zákonodárce má velmi široké uvážení pro regulaci této oblasti právních vztahů. Listina mu totiž svěřuje, aby zákonem vymezil podmínky a rozsah, v jakém bude realizováno právo na bezplatnou zdravotní péči na základě zdravotního pojištění, přičemž současně v čl. 41 odst. 1 Listiny stanoví, že tohoto práva se může občan domáhat jen v mezích prováděcích zákonů. Posouzení souladu této právní úpravy se základním právem podle čl. 31 Listiny ale závisí v první řadě na tom, zda tato regulace svou povahou zasahuje do samotné podstaty tohoto základního práva (druhý krok testu rozumnosti, srov. bod 244 tohoto nálezu). V opačném případě by vymezení obsahu tohoto práva záviselo na politickém uvážení zákonodárce, a to i pokud jde o otázku účelnosti nebo potřebnosti. Případný přezkum ze strany Ústavního soudu se v těchto případech omezuje na respektování požadavku vyloučení svévole, což znamená, že konkrétní právní úprava musí být vhodná dosáhnout účelu prováděného práva a nesmí být zjevně nerozumná [srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 1/08, bod 103; nález ze dne 24. dubna 2012 sp. zn. Pl. ÚS 54/10, bod 48].

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

Odškodnění studentů vysokých škol, kterým bylo v období komunistického režimu z politických důvodů znemožněno dokončit studium na vysoké škole.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2012, čj. 6 Ads 76/2012 – 63.

[17] Článek 95 odst. 1 Ústavy ČR prolamuje striktně pojmávaný koncentrovaný model kontroly ústavnosti v případě podzákonných předpisů. Pokud obecné soudy dospějí k závěru, že jiný právní předpis, v tomto případě tedy nařízení vlády, které dopadá na soudem řešený případ, odporuje zákonu nebo mezinárodní smlouvě (*a mirori ad maius* pak i ústavnímu zákonu), nesmí jej aplikovat a musí přímo aplikovat právní předpis vyšší právní síly (ústavní zákon, mezinárodní smlouvu, zákon). Rozhodovací proces obecného soudu se proto v těchto případech velmi přibližuje rozhodování soudů v difuzním modelu ústavního soudnictví, kde se vychází z principu aplikační přednosti – *lex superior derogat inferiori*. Právní řád totiž může efektivně působit jen tehdy, když normy obsažené v právních předpisech nižší právní síly odpovídají normám zakotveným v předpisech vyšší právní síly.

[18] Ústavní soud ČR pravomoc obecného soudu přezkoumat soulad jiného právního předpisu se zákonem definuje tak, že případný výrok o nezákonnosti podzákonného právního předpisu má právní účinky pouze *inter partes* a nikoli *erga omnes*. Soud nerozhoduje o neplatnosti jiného právního předpisu, rozhoduje toliko o jeho neaplikovatelnosti v dané věci (srov. nález I. ÚS 276/01 ze dne 11. 3. 2003). Tento závěr Ústavního soudu pak ve své

judikatuře převzal a dále rozšířil i Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 2 As 57/2005 – 70 ze dne 19. 12. 2006, publikovaným pod č. 1124/2007 Sb. NSS. Dospěl zde k závěru, že za situace, kdy podzákonný právní předpis není v souladu s výslovným zákonným zmocněním nebo takové zmocnění překračuje anebo úprava jde „nad zákon“ (vyhláškou je upraveno něco, co by vyžadovalo zákonnou úpravu, která však chybí) nebo proti němu (vyhláška např. upraví podrobnosti při plnění povinnosti, o které zákon vůbec nemluví a nelze ji z něj dovodit, případně takovou povinnost vyhláška sama stanoví, resp. vyhláška odpírá, oslabuje či podmiňuje subjektivní oprávnění, aniž by to zákon umožňoval), je povinností soudu v souladu s čl. 95 odst. 1 Ústavy ČR takovou podzákonnou normu nerespektovat a použít pouze zákon. Nejde tedy o abstraktní kontrolu norem, která je v ústavním systému České republiky vyhrazena Ústavnímu soudu, nýbrž o precedenčně pojatou konkrétní kontrolu norem sui generis, v jejímž rámci obecný soud není oprávněn takovýto podzákonný právní předpis zrušit, nýbrž jej pouze neaplikuje.

[19] Ústavní soud i Nejvyšší správní soud se opakovaně zabývaly rozsahem zmocnění exekutivních orgánů vydávat normativní právní akty se zaměřením na otázku, jaká matérie může být upravena podzákonným předpisem. Podle nálezu sp. zn. Pl. ÚS 23/02 ze dne 30. 6. 2004: *„Pokud však Parlament rezignuje na stanovení příslušného rámce a blanketně zmocní exekutivu k tomu, aby stanovila, co je právo, jaká jsou práva a povinnosti osob nebo jaké jsou pravomoci a povinnosti správních úřadů, pak porušuje zásadu omezené delegace novotvorby a porušuje tak i principy dělby moci, stanovené mj. v čl. 2 odst. 1 Ústavy. Omezení delegace novotvorby je jedním z tradičních a klíčových aspektů dělby moci a systému brzd a vzájemných vyvážení, na nichž je postaven i ústavní pořádek České republiky. Zákodárce v systému dělby moci zásadně nemůže přenést svou pravomoc na jiný subjekt, svěřit ji do jiných rukou.“* Nejvyšší správní soud se zevrubně zabýval přípustností právní úpravy podzákonným předpisem v usnesení svého rozšířeného senátu k problematice očkování č. j. 8 As 6/2011 – 120 ze dne 3. 4. 2012, publikovaném pod č. 2624/2012 Sb. NSS. V něm se odvolal zejména na závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 10. 1996, sp. zn. III. ÚS 105/95, které uvádí, že *„nikoli ve všech případech, kdy ústavně právní normy odkazují na zákon, je vyloučena bližší úprava nižšími normativními akty. Tak je tomu ovšem pouze tehdy, kdy ústavní zákon takovou úpravu vyhrazuje výslovně pouze zákonu (článek 4 odst. 3, článek 8 odst. 2, 3, 5, 6, článek 39 Listiny, článek 104 Ústavy ČR), nikoli však v případě článku 4 odst. 1 Listiny, podle kterého povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Normativní akty nižší právní síly mohou tedy na základě zákona a v jeho mezích vydávat i ministerstva a jiné správní úřady, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.“* V nálezu ze dne 16. 10. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 5/01, pak Ústavní soud dospěl k závěru, že *„vymezení podrobností souvisejících s těmito omezeními nebo zpřesnění rámcových podmínek může být provedeno podzákonným právním předpisem, jestliže jej příslušný orgán vydal dle zmocnění Ústavy ČR či běžného zákona.“* Nejvyšší správní soud ve shora citované judikatuře dospěl k závěru, že není v rozporu s Ústavou, pokud zákonodárce obecně stanoví povinnost a odkáže na podzákonný předpis, aby stanovil podrobnosti realizace této povinnosti. Pokud je primární povinnost stanovena zákonem a podzákonná úprava tuto povinnost na základě zákona a v jeho mezích pouze upřesňuje, je takovýto postup souladný s ústavní povinností, aby meze základních práv a svobod byly stanoveny zákonem, a podzákonný předpis pak má pouze upřesňující funkci.

[22] Nejvyšší správní soud ve vztahu k popsané úpravě v nařízení vlády č. 622/2004 Sb. rozhodl tak, že *„požadavek rovnosti v právech jako princip ústavního pořádku (čl. 1 Ústavy) ve spojení s čl. 95 Ústavy umožňuje soudu nepřihlídnout k podzákonné normě (nařízení vlády) v rozsahu,*

ve kterém tato norma nezajišťuje v oblasti sociální rovné postavení všech osob účastných soudní rehabilitace podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, které byly postiženy perzekucemi komunistického režimu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2007, č. j. 6 Ads 4/2006 – 32, publikovaný pod č. 1243/2007 Sb. NSS). V citovaném rozhodnutí Nejvyšší správní soud rovněž uvedl: „aktivity zákonodárce a moci výkonné v oblasti nápravy křivd způsobených v období let 1948 – 1989 postrádají vzájemnou provázanost a začasté i logiku; o to těžší je úloha soudu, jenž má být tím, kdo poskytne ochranu právům osob, jež byly v těchto letech postiženy a náprava křivd, jež se takovým osobám udály, byla prováděna ze strany zákonodárce a dokonce i moci výkonné bez potřebných souvislostí a ohledů na osud jednotlivých skupin postižených osob. Příklad, kdy dokonce pouze a jedině moc výkonná, tedy vláda, svým nařízením formuluje okruh osob a podmínky, za nichž jim má být přiznáno určité plnění jako ‚zákonný nárok‘, přičemž zákonným rámcem je pouze velmi obecný zákon č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, může soud v duchu ústavních pravidel, jimiž je vázán zákonodárce, moc výkonná i soud, přijmout jen na samém okraji své pravomoci přiznané mu Ústavou (čl. 95) nepřihlédnout k aktům moci výkonné, pokud je neshledá za souladné se zákonem, tím spíše s předpisy ústavního pořádku (čl. 95 Ústavy). Soud hledá jen velmi těžce právní argumenty pro vysvětlení, že jednu a tutéž materii jednou upravuje vláda nařízením, a podruhé zas Parlament zákony, přičemž osobní rozsahy norem se v některých případech překrývají, jiné příběhy zase autoři norem nechali bez právní úpravy a nároků na nápravu křivd. Soudy pak mají být tou mocí, která veškeré tyto nedostatky zhojí a vyhoví subjektivním pocitům těch, kteří v období let 1948 – 1989 pocítili velmi krutě, jak byla prosazována doktrína komunistického režimu“. Nejvyšší správní soud své rozhodnutí využít své pravomoci nepřihlédnout k aktu moci výkonné, jenž považuje za rozporný s cíli zákona (čl. 95 Ústavy), a akceptovat v posuzované věci i zpětnou účinnost novelizujícího vládního nařízení odůvodnil tím, že se tak zajistí vnímání spravedlnosti jako hodnoty, která pro osoby postižené komunistickým režimem nemůže být jen bezobsažným pojmem. Svou úvahu pak Nejvyšší správní soud zakončil tím, že tuto svou pravomoc v posuzovaném případě „volí výjimečně a exemplárně právě proto, že je nadán pravomocí posoudit soulad aktu moci výkonné se zákonem, a proto, že nevidí jiné cesty, jak odstranit nerovnost mezi osobami účastnými soudní rehabilitace.“ V obdobném případě pak již Nejvyšší správní soud interpretací rozšířil nárok z nařízení vlády č. 622/2004 Sb. i na osoby nezákonně zbavené osobní svobody nebo majetku, u nichž bylo zahájeno trestní stíhání a byly rehabilitovány postupem podle § 33 odst. 1 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2007, č. j. 3 Ads 53/2006 – 31, publikovaný pod č. 1158/2007 Sb. NSS): „Pomocí právního argumentu a *minor ad maius* lze dospět k závěru, že vzniká-li nárok na poskytnutí příplatku k důchodu osobám nezákonně zbaveným osobní svobody, u nichž nebylo zahájeno trestní stíhání, tím spíše pak by měly mít nárok na týž příplatek k důchodu osoby nezákonně zbavené osobní svobody, u nichž trestní stíhání zahájeno bylo.“ Žalobce se ve své argumentaci odvolává na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 10/2006 – 70 ze dne 28. 6. 2007, které však již jen navazuje na výše uvedená publikovaná rozhodnutí, což je pochopitelné, neboť v této věci zastupoval žalobce jako jeho advokát. Přitom bylo namístě, aby městský soud využil ke své argumentaci především výše citovaná dřívější publikovaná rozhodnutí k této problematice, která jsou rozsáhlejší, a tedy i argumentačně bohatší a na něž se rozhodnutí č. j. 4 Ads 10/2006 – 70 odvolává.

[23] Z výše uvedených závěrů citované judikatury vyplývá, že Nejvyšší správní soud si byl vždy vědom problematičnosti přístupu tvůrců úpravy konkrétního odškodnění zvolené skupiny obětí křivd komunistického režimu formou vládního nařízení. Takovýto postup,

plynoucí ovšem už z vůle zákonodárce formulovat tak široké zmocnění pro moc výkonnou, vyvolává opakovaně potřebu analýz z hlediska ústavní konformity, neboť Česká republika je již dlouho podle své Ústavy demokratický právní stát, který by měl dodržovat principy tvorby práva vyplývající z této jeho charakteristiky. Mezi podstatné znaky moderního právního státu, které reflektují jak jeho formální, tak materiální či demokratický aspekt a které byly identifikovány Evropskou komisí pro demokracii prostřednictvím práva (tzv. Benátskou komisí) patří mimo jiné legalita (zákonnost), zahrnující rovněž transparentní, odpovědnou (accountable) a demokratickou proceduru přijímání zákonů, zákaz arbitrárnosti a svévole či princip dělby moci (srov. Report on the Rule of Law, No. 512/2009, schválený 25. – 26. 3. 2011, dostupný z <http://www.venice.coe.int/>). Právě uvedené aspekty právního státu mohou být při posuzování legislativy v oblasti odškodňování křivd komunistického režimu dosti problematizovány.

[24] Pro tvorbu práva v demokratickém právním státě je mimo jiné třeba, aby jejím cílem byly legitimní právní předpisy, a pro legitimitu všech aktů je velmi důležité jejich odůvodnění. Nařízením vlády na rozdíl od zákonů „chybí důvodová zpráva, přičemž platí, že absence odůvodnění rozhodnutí vždy značí zvýšené riziko libovůle“ (srov. bod 51 nálezu sp. zn. Pl ÚS 77/06 ze dne 15. 2. 2007, publikovaného pod č. 37/2007 Sb.)

[28] I přes všechny uvedené výhrady, stavící popsané zmocnění na sám okraj ústavnosti, Nejvyšší správní soud ani v roce 2007 v citovaném rozsudku č. j. 6 Ads 4/2006 – 32, ani v současnosti při posuzování této věci, nedospěl k závěru, že je toto zmocnění protiústavní. Nejvyšší správní soud pouze uzavírá, že forma nařízení vlády je z řady výše uvedených důvodů krajně nevhodná, a to i přesto, že si je vědom toho, že v posuzovaném případě v konečném důsledku představuje flexibilnější možnost přiznání odškodnění, což může mít pro konkrétní lidské osudy pozitivní význam.

[32] ... Zákonodárce ve zmocňovacím ustanovení nestanovil vládě jako normotvůrci žádné speciální limity, vyjma toho, kdo je považován za oběť křivd a v které oblasti má být náprava křivd realizována. Zákon dokonce jednoznačně předvídá to, že budou napraveny pouze některé křivdy. Pokud pak vláda ve svém nařízení zvolila jen určité časové období pro odškodnění studentů vyloučených ze studia na vysoké škole, a to kratší, než byla celá doba komunistického režimu časově vymezeného v zákoně, není sám o sobě takovýto postup v přímém rozporu se zákonem. Zákon o protiprávnosti komunistického režimu evidentně počítá s tím, že nebudou odškodněny všechny oběti a že dojde k volbě rozsahu příslušného odškodnění podle konkrétního rozhodnutí. To nic nemění na tom, že všechny oběti si zaslouží účast a morální zadostiučinění. Tento zákonný výrok však neznamená, že všechny oběti, které si zaslouží účast a morální zadostiučinění, mají nárok na finanční odškodnění.

Daně – daň z příjmů.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2012, čj. 9 Afs 33/2012 – 35.

Pro účely uplatnění slevy na dani podle § 35 zákona o daních z příjmů proto nelze – s odkazem na legislativní zkratku „zaměstnanec“ v § 6 téhož zákona – odhlédnout od charakteru právního vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem; ten může být toliko pracovněprávní, nikoli též obchodněprávní, jak se domnívá stěžovatel.

Alena Hálková